

1.

CARLES SANTOS (C.S.): Alfred Giner Sorolla pertany a una mínima generació republicana, anticlerical i amant de la ciència i la cultura. Dic mínima, perquè no n'eren més de sis.

En este moment, a Vinaròs no sé si trobaríem sis persones d'esta dimensió; per tant no els va quedar cap més remei que emigrar.

NATIVITAT ROMEU (N.R.): Normes per a visitar l'Alfred a casa seua:

Núm. 1: Telefonar-li abans d'anar-hi.

Núm. 2: Complir l'horari que ell et marca (t'especifica hora i minuts).

Núm. 3: Esperar-te que acabe qualsevol de les seues llarguíssimes converses telefòniques.

Jo ja no en complisc cap..., però continuo visitant-lo.

2.

C.S.: Alfred Giner Sorolla era amic del meu pare, i jo coneixia Alfred Giner Sorolla a través seu. Però jo coneixia el seu germà, el germà d'Alfred Giner Sorolla, que tots hem conegut: Sebastián Giner Sorolla, i era amic seu.

N.R.: Hi ha tres coses que sempre ha defensat amb passió: la seua intimitat, la ciència i la seua llengua.

De la primera, la seua intimitat, no en parlaré, però podria fer-ho. De les altres, n'explicaré dues anècdotes:

1) Auditori Municipal de Vinaròs, tres quartes parts de l'aforament. Conferència de Giner Sorolla «La ciència i l'espai: avenços tecnològics». En acabar la conferència, algú fa una pregunta referent als ovnis. L'Alfred se'l queda mirant sorprès i riu. Emulant Pujol, diu allò d'«això no toca». L'interlocutor hi insisteix. L'Alfred demana alguna pregunta que faça referència a la conferència. Darrere meu una altra persona aixeca la mà i pregunta:

—Vostè creu que els primers pobladors de la Terra eren éssers vinguts d'un altre planeta?

Resposta:

—Senyors, aquesta és una conferència científica. Si no hi ha cap pregunta interessant a fer, bona nit i moltes gràcies a tothom per la seua presència.»

Ell va ser el primer d'anar-se'n.

2) Conferència sobre el càncer a Peníscola. Com és natural en valencià... Murmuris d'alguns assistents. La xerrada, com sempre que parla d'allò que ell domina, perfecta. En acabar, un parell de preguntes. La tercera, una senyora enjoiada del fons:

—Doctor Giner, su conferencia me ha parecido muy interesante, pero le sugiero que la próxima vez la haga en lenguaje universal.

Resposta de l'Alfred:

—Ah! No sabia que volia que la fes en anglès.

3.

C.S.: El meu pare mai va entendre que Alfred Giner Sorolla li enviés des dels Estats Units una versió del segell «La voz de su amo», d'*El Messies* de Händel. Fins aquí tot s'entén; el que ell no entenia era per què va fer el paquet amb els dos discos i entre els dos discos hi va situar una pipa. La pipa va arribar en bon estat i *El Messies*, totalment destrossat.

N.R.: «Ja ha arribat això, aquí?». Amb aquesta frase l'Alfred contrasta els avenços americans amb els nostres.

Conversa de l'Alfred amb el seu nebot Álvaro Albalat:

—A Amèrica hi ha un aparell amb el qual pots enviar un text des de Florida, i a l'instant el poden rebre a l'altre costat del món; es diu *fax*... és formidable... Ja ha arribat això, aquí?

Resposta de l'Álvaro:

—Alfred, ja n'he canviat dos.

4.

C.S.: Jo vaig començar a conèixer Alfred Giner Sorolla l'any 1979, quan vaig anar a Nova York. Per amistat de famílies, ell va assumir la responsabilitat de vindre a buscar-me a l'aeroport.

La imatge que ell té de mi i de la meua arribada a Nova

York no coincideix amb la imatge que jo volia donar. Penso que a la millor, el que va anar a Nova York no era jo. Aquella nit vaig dormir a l'hotel Jack Dempsey (llegendari boxejador, campió del món dels pesos pesants).

N.R.: Hi ha coses que l'Alfred no suporta. Per exemple, la paraula *important*. Ha arribat a comptar les vegades que un meteoròleg repeteix aquesta paraula en la seua predicció: «pluges *importants*, augments *importants* de la temperatura, *importants* canvis climàtics, nebulositat *important*...»

Una altra: l'expressió «jo, com a persona *humana*...» No fotem, home! Hi ha alguna persona que no siga humana?

Un altre exemple: escoltar algú que demana un «*sumo de melocotó*».

Tampoc suporta la gent que gesticula molt quan parla...

Finalment ha acabat encomanant-me les seues manies.

5.

C.S.: Jo puc presumir d'haver ensenyat a Alfred Giner Solla un Nova York que ell no coneixia i l'aproximació a tota una colònia d'artistes i professionals catalans (*catalan power*) que en aquells moments vivíem i treballàvem a Nova York.

N.R.: L'Alfred i jo som culpables d'algunes coses que han passat en aquest poble. Una d'elles: l'Editorial Antinea i tot allò que se n'ha derivat. Jo ja fa temps que vaig plegar... Ell hi continua publicant i... col·labora amb Randemar.

6.

C.S.: A través de la gent que vivia a Nova York va accedir a una sèrie d'actes i representacions, creatius, que d'alguna manera el van sorprendre positivament. Jo, per exemple, em produïa en obres no solament pianístiques sinó teatrals i fins i tot fonètiques. Suposo que ell recordarà aquell *toca-tico-toca-ta*...

N.R.: L'Alfred està obsessionat que s'escriga correctament el nom de *Plaça de l'Amera*. Sempre que algú ha d'enviar-li una carta o una invitació, em telefonen a casa preguntant-me:

—Com diu l'Alfred que s'ha d'escriure?

7.

C.S.: La seua extraordinària erudició em va sorprendre encara una vegada més, quan vaig constatar que ell coneixia Hans Nikolas Forkel. Aquest és un personatge conegut dins del món de la musicologia. Hans Nikolas Forkel va encunyar el terme «musicologia». Hans Nikolas Forkel ha sigut el primer biògraf de Bach. Quina va ser la meua sorpresa quan Alfred Giner Sorolla em va confessar que no solament el coneixia sinó que també havia traduït al català la seua biografia sobre Bach.

N.R.: Passejar amb l'Alfred és un exercici constant de memòria. Li agrada molt citar frases i anècdotes de filòsofs o escriptors: Unamuno, Hegel, Newton, Ramón y Cajal... Quan en alguna futura conversa torna a sortir un altre cop i la cita, sempre et pregunta:

—A veure, qui va dir-ho, això?

8.

C.S.: És evident que l'Alfred i jo coincidim ideològicament (amb tots els matisos haguts i per haver). També coincidiríem en la perspectiva que els dos tenim de la ciutat de Vinaròs (ara no incidirem en aquest tema), però en allò que realment no estem d'acord és sobre el concepte que els dos tenim dels Estats Units.

N.R.: Hi ha dos coses que li robaria: la seua capacitat de treball i la seua germana Lolín.

9.

C.S.: Alfred Giner Sorolla actualment és l'únic supervivent d'aquella generació republicana, anticlerical i amant de la ciència i la cultura i, d'alguna manera, continua essent un jove republicà anticlerical i amant de la ciència i la cultura. Si volgués buscar, i a la millor ho fa, trobaria raons suficients per a tornar a marxar.

N.R.: L'Alfred i jo no ens posarem mai d'acord en moltes coses. En citaré algunes: la seua admiració pels nord-americans, l'humor dels acudits del *New Yorker Magazine* i com s'ha d'utilitzar un ordinador... Afortunadament, compartim ideologia, amistats i el plaer que dona el silenci.

10.

C.S.: L'altre dia em va deixar un missatge al contestador per felicitar-me el Nadal. Resumint, el missatge deia: «Si Déu existís, només escoltaria la música de Mozart». Com jo estic profundament en desacord amb aquesta afirmació, enguany no li he felicitat el Nadal.

N.R.: Sovint em demane si la gent de Vinaròs sap qui és realment Alfred Giner Sorolla: el seu rigor, el seu compromís, la seua lleialtat a uns principis que sempre ha mantingut indestructibles... Jo sí que el conec, i per això estic aquí, manifestant, una vegada més, el meu apassionament per aquest home.

11.

C.S.: Per tot això i per tot allò, públicament declaro la meua admiració i la meua màxima estima per este amic, per este vinarosenc. I jo, a l'igual que la meua companya Nati, sóc l'altre privilegiat que no ha de demanar audiència per visitar el savi Giner.